

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ВИЩОЇ ОСВІТИ НАПН УКРАЇНИ
ДЕПАРТАМЕНТ НАУКИ І ОСВІТИ ХОДА
ПІВНІЧНО-СХІДНИЙ НАУКОВИЙ ЦЕНТР НАН УКРАЇНИ І МОН УКРАЇНИ
СОЦІОЛОГІЧНА АСОЦІАЦІЯ УКРАЇНИ
РАДА РЕКТОРІВ ХАРКІВСЬКОГО ВУЗІВСЬКОГО ЦЕНТРУ
ХАРКІВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТСЬКИЙ КОНСОРЦІУМ
ХАРКІВСЬКА АКАДЕМІЯ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ
ХАРКІВСЬКИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«НАРОДНА УКРАЇНСЬКА АКАДЕМІЯ»

**Інтелектуальний потенціал суспільства
в умовах перманентних соціальних змін:
шляхи збереження й розвитку**

(ДР № 0117U005126)

МАТЕРІАЛИ
ХІХ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**АБИТУРІЄНТСЬКЕ СЕРЕДОВИЩЕ
ПЕРІОДУ ГЛОКАЛІЗАЦІЇ:
ШЛЯХИ ФОРМУВАННЯ ТА ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ**

Харків
Народна українська академія
12 лютого 2021 р.

Редакційна колегія:

Астахова К. В.	д-р іст. наук (голов. ред.)
Астахова В. І.	д-р іст. наук
Батаєва К. В.	д-р філос. наук
Бірченко О. В.	канд. соціол. наук
Зверко Т. В.	канд. соціол. наук
Михайльова К. Г.	д-р соціол. наук
Чибісова Н. Г.	канд. філос. наук
Яременко О. Л.	д-р екон. наук

Індексується Міжнародною наукометричною базою даних Index Copernicus

A15 Абітурієнтське середовище періоду глокалізації: шляхи формування та тенденції розвитку : Матеріали ХІХ Міжнар. наук.-практ. конф., Харків, 12 лют. 2021 р. / М-во освіти і науки України, Ін-т вищої освіти НАПН України, Харк. гуманітарний ун-т «Нар. укр. акад.» [та ін. ; редкол.: К. В. Астахова (голов. ред.) та ін.]. – Харків: Вид-во НУА, 2021. – 208 с. – (Інтелектуальний потенціал суспільства в умовах перманентних соціальних змін: шляхи збереження й розвитку).

Збірник містить матеріали ХІХ Міжнародної науково-практичної конференції «Абітурієнтське середовище періоду глокалізації: шляхи формування та тенденції розвитку» (12 лютого 2021 року, Харківський гуманітарний університет «Народна українська академія»).

Статті присвячено різним аспектам формування та розвитку абітурієнтського середовища – поняттю досить новому в освітній науці. Аналізуються сучасні важелі впливу на потенційного абітурієнта, мотиви та чинники обрання ним освітніх програм та університетів. Окрему увагу приділено взаємодії вищої та загальноосвітньої школи в поєднанні зусиль щодо формування абітурієнтського середовища.

УДК 378.091.212:005.745

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
INSTITUTE OF HIGHER EDUCATION OF THE NATIONAL ACADEMY
OF EDUCATIONAL SCIENCES OF UKRAINE
DEPARTMENT OF SCIENCE AND EDUCATION OF KHARKIV
REGIONAL STATE ADMINISTRATION
NORTH-EASTERN SCIENTIFIC CENTER OF NATIONAL ACADEMY
OF SCIENCES AND MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
SOCIOLOGICAL ASSOCIATION OF UKRAINE
BOARD OF RECTORS OF KHARKIV HEI CENTER
KHARKIV UNIVERSITIES CONSORTIUM
KHARKIV ACADEMY OF CONTINUOUS EDUCATION
KHARKIV UNIVERSITY OF HUMANITIES “PEOPLE’S UKRAINIAN ACADEMY”

**Intellectual Potential of Society in the Context
of Permanent Social Changes:
Ways of Retaining and Development**

PROCEEDINGS
OF THE ANNUAL XIX INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE

**PROSPECTIVE STUDENTS’ ENVIRONMENT UNDER
GLOBALIZATION: WAYS OF FORMATION AND THE
MAIN TRENDS**

**Kharkiv
People’s Ukrainian Academy
12 February 2021**

Editorial board:

Astakhova Ye. V.	Dr.Sc. (History) (editor in chief)
Astakhova V. I.	Dr.Sc. (History)
Bataeva Ye. V.	Dr.Sc. (Philosophy)
Birchenko Ye. V.	Ph.D. in Sociology
Zverko T. V.	Ph.D. in Sociology
Mykhaylyova K. V.	Dr.Sc. (Sociology)
Chybisova N. G.	Ph.D. in Philosophy
Yaremenko O. L.	Dr. Sc. (Economics)

Copernicus Indexed

Prospective students' environment under glocalization: ways of formation and the main trends : the Proceedings of the XIX International Scientific and Practical Conference, Kharkiv, 12-th February 2021 / Institute of Higher Education of the National Acad. of Educational Sciences of Ukraine, Kharkiv Univ. of Humanities "People's Ukrainian Acad." [et al. ; editorial board.: Ye. V. Astakhova (ed. in chief) et al.]. – Kharkiv : PUA Publ., 2021. – 272 p. – (Intellectual Potential of Society in the Context of Permanent Social Changes: Ways of Retaining and Development).

The proceedings of the XIX International Scientific and Practical Conference «Prospective students' environment under glocalization: ways of formation and the main trends» held on 12 February, 2021, at Kharkiv University of Humanities "Peoples Ukrainian Academy" include a variety of articles on the issues of prospective students' environment, which is a new concept in research on education. Instruments of influence on potential higher education seekers, their motivation and factors determining their choice of a study programme and a university are researched. Special attention is drawn to the interaction of secondary and higher education institutions joining their forces in order to develop prospective students' environment.

UDC 378.091.212:005.745

development of complex qualities of the individual, which play an important role in the professional culture of the future qualified specialist.

Key words: students, adaptation, physical culture and health technologies, physical culture and sport.

В. В. Кузьмін, М. О. Кузьміна

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ ВИПУСКНИКІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЯК ПРОБЛЕМНЕ ПОЛЕ РЕАЛІЗАЦІЇ КАР'ЄРНИХ СТРАТЕГІЙ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ

Студент, коли вступає до закладу вищої освіти, прагне отримати професійні компетентності для того, щоб почати реалізовувати власну кар'єрну стратегію. Вища освіта має великий функціональний набір, але все ж головною функцією вищої освіти як соціального інституту та освітньої програми в межах конкретного закладу вищої освіти є саме формування професійних компетентностей у конкретного здобувача.

Формування професійних компетенцій є важливою складовою навчального процесу в рамках сучасної вищої освіти. Навчальний процес повинен бути побудований відповідно до визначених компетентностей у робочих і навчальних програмах, а також силабусах. Компетентності, закладені в зазначені вище документи, визначаються на рівні профільного міністерства, закладу вищої освіти та профільних кафедр, що реалізують конкретні освітні програми. Зауважимо, що у формуванні компетентнісного компонента робочої програми майже не беруть участі здобувачі вищої освіти. Хоча за логікою саме вони повинні формувати запит на засвоєння тих чи інших освітніх програм. Процес оволодіння професійними компетенціями є важливим елементом формування кар'єрної стратегії для здобувача вищої освіти, оскільки реалізація будь-якої кар'єрної стратегії – це виконання специфічного функціоналу на різних етапах професійної реалізації. Адже в сучасному демократичному суспільстві кожна особа сама вибирає власну кар'єрну стратегію та має лише можливість опосередкованого впливу на вибір компетенцій, які вона буде засвоювати в рамках освітнього процесу. Сформувати важливі компетенції для реалізації власної кар'єрної стратегії допомагає вибір циклу вибіркових дисциплін. Хоча цей вибір є умовним і в реаліях сучасної української вищої освіти заклади вищої освіти здебільшого спроможні задовольнити лише побажання більшості здобувачів вищої освіти. Адже зазвичай заклади вищої освіти проводять голосування з вибору пріоритетів студентів у сфері вибіркових навчальних дисциплін, де більшість студентів вибирають одну навчальну дисципліну з кількох запропонованих. Через неможливість забезпечити всіх здобувачів вищої освіти заняттями з вибраної дисципліни застосовується модель, коли обрана більшістю студентів навчальна дисципліна викладається представникам усієї академічної групи. Тобто в такому разі ми спостерігаємо номінальність вибору дисциплін серед студентів, що суттєво звужує їх можливості в сфері засвоєння необхідних для реалізації кар'єрної стратегії компетенцій. Альтернативним шляхом впливу на розширення можливості впливу студента на отримання додаткових професійних компетенцій є активна участь у діяльності студентського самоврядування та виробнича практика. Завдяки самоврядуванню студенти можуть бути учасниками та організаторами громадських заходів, де можна на практиці засвоїти певні навички та компетенції. Хоча в такому разі справа не йде про комплексність, і зазвичай отримання тих чи інших професійних компетенцій відбувається спонтанно й іноді випадково. Зазначені приклади свідчать про те, що процес засвоєння тих чи інших професійних компетенцій відбувається без суттєвого впливу самих здобувачів вищої освіти. І в такому разі студентам залишається довіритися представникам закладу вищої освіти.

У зазначеній ситуації важливим є факт довіри здобувачів вищої освіти до самого університету чи іншого закладу вищої освіти. Починаючи з 2013 року в Україні спостерігається

стійка тенденція до збільшення кількості абітурієнтів, що цілеспрямовано їдуть навчатися закордон. На думку С. Трощук, «на це їх спонукають недоліки тутешньої системи освіти, тамтешні перспективи або ж два чинники одразу» [1]. Тобто можна зазначити, що українські абітурієнти, вступаючи до європейських закладів вищої освіти, розраховують отримати компетенції, що дозволять їм у майбутньому працевлаштуватися як на вітчизняному, так і на європейському ринках праці. Працевлаштування в такому випадку відображає активну фазу реалізації кар'єрної стратегії. Вибираючи для вступу європейські університети чи коледжі, українські абітурієнти вибирають безпосередньо освоєння компетенцій, необхідних для реалізації на європейському ринку праці, а також отримання соціальних і культурних навичок, важливих для функціонування в рамках суспільств європейських країн. Адже професійні компетенції не завжди дають можливість реалізувати кар'єрну стратегію без знання мови, традицій та інших соціальних ритуалів, які є важливою складовою для майбутнього ефективного функціонування як у конкретних європейських країнах, так і в ЄС у цілому. Такий стан справ зумовлює ситуацію, коли європейський заклад освіти використовується українськими абітурієнтами як соціальний ліфт для підвищення власного соціального статусу й для покращення власного матеріального становища та добробуту родини. У такому разі можемо констатувати вторинність самого факту європейської освіти української молоді, оскільки українські студенти використовують навчання в європейських ЗВО не як можливість долучитися до кращих практик європейської освіти, а як фактор адаптації до країни, де вони збираються реалізувати власні кар'єрні стратегії на ринку некваліфікованої чи малокваліфікованої робочої сили. Через дефіцит робочої сили в багатьох країнах ЄС навіть такий шлях може призвести до працевлаштування молодого українця в сегменті як середнього, так і високого рівнів оплати праці. Досягнення зазначеного рівня працевлаштування представників української молоді на європейському ринку праці здебільшого має випадковий і несистемний характер, та слід відмітити й відносно невеликий відсоток українців, які з допомогою батьків або самостійно зі шкільних років шляхом вивчення іноземних мов та ринку освітніх послуг європейських країн спланували власні кар'єрні стратегії з орієнтацією на європейський ринок праці.

Вищезазначений досвід українських абітурієнтів спонукає замислитися з приводу того, наскільки досвід формування професійних компетенцій в закладах вищої освіти є корисним для реалізації кар'єрних стратегій української молоді. На думку Л. Черенько, у процесі здобуття вищої освіти «розширюються горизонти мислення, що, укупі з новими знаннями, сприяє кращій адаптивності людини до мінливого середовища. Особливо цінним такий досвід може бути в періоди суспільних трансформацій, коли руйнуються попередні статусні ознаки, з'являються нові професії та сфери діяльності, розширюється коло нових можливостей» [2]. Як бачимо, українська молодь може розраховувати не на розвиток саме професійних компетенцій, що стануть запорукою її успішному старту в рамках національного ринку праці, а саме на розвиток комунікативних та міждисциплінарних компетенцій. У такому випадку постає питання, а чи взагалі є сенс українській молоді здобувати вищу освіту з метою формування професійних компетенцій? За сучасного стану речей відповідь на зазначене питання не є очевидною, і головна причина такого стану речей полягає у відсутності адекватного діалогу між представниками всіх ланок освітнього процесу в закладах вищої освіти та організацій роботодавців.

На нашу думку, існують такі шляхи підвищення рівня впливу здобувачів вищої освіти на вибір професійних компетенцій випускника закладу вищої освіти під час навчання в закладах вищої освіти:

1. Проведення соціологічних досліджень із застосуванням методу фокус-груп серед школярів старших класів та інших потенційних абітурієнтів з приводу необхідних для них компетенцій, які, на їх думку, будуть запорукою початку реалізації їх кар'єрних стратегій у випадку, якщо вони стануть здобувачами вищої освіти за тією чи іншою освітньою програмою. Результати зазначених досліджень повинні враховуватися на етапі внесення коректив в освітні програми, що вже існують, та при створенні нових.

2. Застосування проєктивних індивідуальних та колективних завдань у межах навчальних дисциплін. Важливість застосування зазначеного методу дозволяє студенту вибрати напрям, за яким йому цікаво засвоювати професійні компетенції. Під час консультацій з виконання проєктних індивідуальних та колективних завдань студент має можливість індивідуально співпрацювати з науково-педагогічним складом кафедри, яка забезпечує освітню програму. Зазначена форма виконання завдань спонукає здобувачів вищої освіти до співпраці зі спеціалістами-практиками за напрямом практичного завдання, що сприяє набуттю нових професійних компетенцій студентами.

3. Розвиток менторських освітніх технологій в рамках освітнього процесу закладів вищої освіти. Загалом менторство передбачає передання практичного досвіду спеціалістами в рамках освітньої програми. На відміну від практики, менторство передбачає різноманітні варіації передачі практичного досвіду від практичних працівників до студентів без відриву від навчального та виробничого процесу, що в реальності означає поєднання освітнього та виробничих процесів. Зазначений фактор забезпечує можливість коригування процесу засвоєння професійних компетенцій. І в такому форматі можливість коригування професійних компетенцій мають як особа, що забезпечує менторську діяльність, так і сам студент, навіть з можливістю консультування з боку представників закладу вищої освіти. Такий формат засвоєння професійних компетенцій має значні перспективи в рамках діяльності закладів вищої освіти.

Слід зазначити й той факт, що незважаючи на те, що українська молодь активно планує власні кар'єрні стратегії, вона в той же час досить зверхньо ставиться як до процесу детального планування кар'єрної стратегії, так і до процесу її покрокової реалізації на практиці. На нашу думку, ставлення до засвоєння професійних компетенцій є досить безвідповідальним, і це полягає в тому, що здебільшого здобувачі вищої освіти сліпо довіряють ЗВО вибір професійних компетенцій, які на час їх навчання можуть бути застарілими або такими, що не відповідають саме їх потенційним роботодавцям. Таке безвідповідальне ставлення до планування кар'єрних стратегій є одним з головних факторів кар'єрних невдач сучасної української молоді. Вирішення цієї проблеми повинно мати комплексний характер із залученням закладів вищої освіти, держави, органів місцевого самоврядування та студентської спільноти.

Список бібліографічних посилань

1. Трошук, С. (2019). *Між батьківщиною і перспективою* [online]. Available at: https://zaxid.net/mizh_batkivshhinoiu_i_perspektivoyu_n1488722 [Accessed 11 Jan. 2020].
2. Черенько, Л. (2020). *Чи гарантує вища освіта успіх і небідне життя?* [online]. Available at: <https://zn.ua/ukr/EDUCATION/diplom-vs-znannja-.html> [Accessed 11 Jan. 2020].

References

1. Troshhuk, S. (2019). *Mizh bat'kivshhy'noyu i perspekty'voyu* [Between homeland and perspective] [online]. Available at: https://zaxid.net/mizh_batkivshhinoiu_i_perspektivoyu_n1488722 [Accessed 11 Jan. 2020].
2. Cheren'ko, L. (2020). *Chy garantuye vy'shha osvita uspix i nebidne zhy'ttya?* [Does higher education guarantee success and a prosperous life?] [online]. Available at: <https://zn.ua/ukr/EDUCATION/diplom-vs-znannja-.html> [Accessed 11 Jan. 2020].

Victor Kuzmin, Maria Kuzmina

THE FORMATION OF PROFESSIONAL COMPETENCE OF GRADUATES OF HIGHER EDUCATIONAL INSTITUTIONS AS A PROBLEM FIELD IN CAREER IMPLEMENTATION STRATEGIES OF MODERN UKRAINIAN YOUTH

The article considers the fact, that when a student enters a higher educational institution, he wants to gain professional competencies in order to start implementing his own career strategy. It is emphasized that modern higher education has a large functional set, but still the main function of higher education as a social institution and educational program within a particular institution of higher education is the formation of

professional competencies of a particular applicant. Ukrainian youth actively plans their own career strategies, but at the same time they are quite superficial both to the process of detailed career strategy planning and to the process of its step-by-step implementation in practice. In our opinion, applicants for higher education are quite irresponsible in the acquisition the professional competencies, and it happens because mostly students blindly trust the choice of professional competencies, which at the time of their training may be outdated or unsuitable for their potential employers. This irresponsible attitude to career strategy planning is one of the main factors in the career failures of modern Ukrainian youth. It was noted that the solution of this problem should be comprehensive with the involvement of higher educational institutions, the state, local authorities and the student community.

Key words: Professional competencies, career strategies, youth, graduates of higher education institutions, implementation of career strategy.

T. В. Медіна, К. Ю. Шестакова

МОТИВАЦІЯ ВИБОРУ АБІТУРІЄНТАМИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ «СОЦІАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ»: СВІДОМИЙ КРОК ЧИ ВИПАДКОВІСТЬ?

Вибір освітньої програми та місця навчання для майбутнього абітурієнта – складний процес. З одного боку, він пов'язаний з питанням безпосереднього визначення школяра, адже вища освіта визначає життєві стратегії молоді. З іншого боку, можна вести мову про ефективність вступної кампанії та боротьбу ЗВО за власного абітурієнта й розробку стратегій залучення студентського контингенту. У дискусії щодо вибору майбутньої професії дослідники переконані, що готовність отримувати професію – це складна багатофакторна структура. Зокрема, за А. Ганєєвою, можна виділити мотиваційний рівень (відповідальність за рішення), орієнтаційний (знання та розуміння про діяльність); вольовий (уміння управляти діями, спрямованими на виконання завдання) та оціночний (оцінка власної готовності до виконання професійних завдань) [1]. Власне орієнтаційний рівень та його інтерпретація дає розуміння того, яким чином ЗВО може поглиблювати та урізноманітнювати напрямки профорієнтаційної роботи. З метою вивчення мотивації вибору освітньої програми «Соціальне забезпечення» у січні 2021 р. серед студентів 1-4 курсів спеціальності 232 «Соціальне забезпечення» (галузь знань 23 Соціальна робота) у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича проводилось онлайн-опитування. Генеральна сукупність складає 35 студентів, вибіркова – 30 студентів, отже, результати дослідження є репрезентативними щодо генеральної сукупності.

Автори виходили з припущення, що основними мотиваційними чинниками вибору ОП «Соціальне забезпечення» є можливість вступу на бюджетну форму навчання, привабливість міста та регіону, престижність закладу, вартість проживання у місті Чернівці, можливість проживання в гуртожитку, зручність міжміського транспортного сполучення.

Аналіз отриманих даних засвідчив, що велика кількість студентів освітньої програми «соціальне забезпечення» походять з Чернівецької області (див. рис. 1), проте більше половини (56%) – це представники сусідніх та інших областей України.

Отримані результати виглядають цілком логічними, оскільки абітурієнти тяжіють до тих ЗВО, які розташовані ближче до дому. Разом з цим, останнім часом помітна тенденція зменшення кількості абітурієнтів з сусідніх областей, що пов'язано зі збільшенням зусиль профорієнтаційної роботи з боку місцевих ЗВО, зі зростанням бідності населення, а також прогалинами у рекламній кампанії Чернівецького університету.

Складовою вивчення мотивації вибору спеціальності «соціальне забезпечення» є вивчення рівня поінформованості про неї. Згідно отриманих даних, 73,3% респондентів знали лише про сертифікати ЗНО, необхідні для вступу, і по 13,3% орієнтувались в сфері працевлаштування, а також у затребуваності на ринку праці. Такий варіант відповіді, які «заробітна плата», не обрав жоден студент(-ка).

ЗМІСТ

МОНОЛОГ МЕТРА	5
<i>Пономаренко В. С.</i> Кластеризація абітурієнтського середовища як результат дії механізмів самоорганізації учасників освітнього процесу	5
ВИСТУПИ ЕКСПЕРТІВ	15
<i>Астахова Е. В.</i> Глобальная «карта» образования и её влияние на формирование абитуриентской среды	15
<i>Mykhaulyova K., Voronenko A.</i> Institutional trust as a factor of university influence on the pre-university environment	20
<i>Посохов С. І.</i> Політика (не)довіри в системі «школа – заклад вищої освіти»: сторінки історії та сучасність	22
«КРУГЛИЙ СТИЛ»	26
<i>Ануфриева И. Л.</i> Особенности работы с абитуриентами, имеющими отклонения в состоянии здоровья	26
<i>Астахова В. И.</i> Культурно-образовательная среда как определяющий фактор влияния на выбор абитуриента	31
<i>Астахов В. В.</i> Школа и вуз: профориентационная составляющая на примере НУА	35
<i>Бабаєв В. Ю.</i> Вектор розвитку економічної освіти в умовах глокалізації	38
<i>Бережна С. В.</i> Соціальні мережі як інструмент профорієнтаційної роботи з абітурієнтами ЗВО	41
<i>Бирченко Е. В.</i> Репликация социального неравенства на образовательном переходе «школа – вуз»	44
<i>Бондарь Т. И.</i> Культурно-образовательная среда школы: теоретико-методологический анализ	48
<i>Бочарникова Т. Ф., Яриз Е. М.</i> Формирование готовности старшеклассников к профессиональному самоопределению	52
<i>Васильева С. О., Агаркова Н. О.</i> Психолого-педагогичний супровід професійного розвитку майбутніх учителів біології та хімії ХНПУ імені Г. С. Сковороди	55
<i>Вишнеvский М. И.</i> Глокализация и образование взрослых	58
<i>Войно-Данчишина О. Л.</i> Актуальные аспекты развития последипломного образования	61
<i>Гога Н. П.</i> Формирование психологической культуры современного абитуриента	64
<i>Гусленко І. Ю.</i> Професійне самовизначення в контексті післядипломної освіти	66
<i>Dike J.</i> Recognition and integration of heritage languages in education systems	69
<i>Єременко Ю. В.</i> Особливості побудови освітньої траєкторії обдарованої молоді.....	72
<i>Зверко Т. В.</i> Абітурієнт у полі освітніх можливостей: проблеми вибору	75
<i>Зеленська Л. Д., Ворожбит-Горбатюк В. В.</i> Алгоритм моніторингу запитів цільової аудиторії магістерських програм спеціальності «Освітні, педагогічні науки»	78
<i>Зобова Г. Н.</i> Преемственность деятельности школы и учреждения высшего образования – необходимое условие повышения качества подготовки по иностранному языку.....	81

<i>Иванова О. А.</i> Организационно-управленческие особенности формирования интереса учащихся к научно-исследовательской деятельности	85
<i>Ilchenko V., Karpenko O.</i> Preparatory Training of Senior High School Students: Organization and Effectiveness in a Complex of Continuous Education	88
<i>Kalamkovic M.</i> Assistive technologies, way to inclusion for students with special needs	90
<i>Кашаба О. Ю., Обиденнова Т. С.</i> Сучасні проблеми формування абітурієнтського середовища та засоби їх вирішення	93
<i>Китаєнко С. О.</i> Робота ХНУРЕ щодо формування власного контингенту абітурієнтів	97
<i>Кирвас В. А.</i> Состояние цифровой компетентности абитуриентов гуманитарных вузов	99
<i>Kowalczyk M.</i> Maturists as the social environment of a regional university (globalization and educational provincialism)	102
<i>Ковтун О. С.</i> Освітня міграція як фактор розвитку людського капіталу регіонів	105
<i>Козыренко В. П., Козыренко С. И.</i> Информационная среда абитуриента в условиях цифровой трансформации	108
<i>Collin I S.-O. Y.</i> The transformation of the university, from Enclosed to Elastic	111
<i>Компаниец В. В.</i> О новой стратегии обучения и развития университета в современном мире	113
<i>Красуля А. В.</i> Совершенствование профессионально-прикладной физической подготовки студентов	116
<i>Красуля М. А.</i> Физическая культура и спорт как средство адаптации абитуриентов к условиям учреждения высшего образования	118
<i>Кузьмін В. В., Кузьміна М. О.</i> Формування професійних компетенцій випускників закладів вищої освіти як проблемне поле реалізації кар'єрних стратегій сучасної української молоді	121
<i>Медіна Т. В., Шестакова К. Ю.</i> Мотивація вибору абітурієнтами освітньої програми «Соціальне забезпечення»: свідомий крок чи випадковість?	124
<i>Михайлова Л. В.</i> Особенности преподавания иностранного языка людям третьего возраста	127
<i>Mittelstädt E., Wierpke C.</i> Social entrepreneurship education in a glocalized world	129
<i>Молодчая Н. С.</i> Институт тьюторов в вузе и его роль в адаптации первокурсников к требованиям высшей школы	131
<i>Нев'ядомська Т. В.</i> Особливості взаємодії вишів та закладів середньої освіти у формуванні абітурієнтського середовища	135
<i>Пилипенко Т. В.</i> Проблеми та перспективи розвитку професійно-технічної освіти в Україні	137
<i>Помазан І. О.</i> ЗНО з української мови та літератури: проєкція на формат університетських студій	141
<i>Пономарьова Г. Ф.</i> Формування контингенту здобувачів освіти сучасного закладу вищої освіти: організаційно-методичний і психолого-педагогічний аспекти	144
<i>Popova O., Bataeva K.</i> Social risks of internal academic mobility of entrants from Donbass	149
<i>Савош Г. П., Галка Я. С.</i> Вплив архітектури на вибір майбутньої професії крізь призму глокалізації	151
<i>Самойлова Ю. І., Мохоньок З. А.</i> Співпраця в системі «школа – ЗВО» як необхідна умова професійного самовизначення старшокласників	154

<i>Смолянук Н. М., Дербак О. В., Шен Цінь.</i> Особливості сучасної взаємодії школи та закладів вищої освіти: профорієнтаційна складова	157
<i>Собченко Т. М., Судакова Н. В.</i> Сучасні вектори взаємодії університету та школи	159
<i>Стасевський Л. С.</i> Правові аспекти формування абітурієнтського середовища: український контекст	162
<i>Тимохова Г. Б.</i> Особливості формування бренду університету: досвід управління міждисциплінарними освітніми програмами	164
<i>Томашевський Р.</i> Випускники середніх шкіл як група споживачів в епоху глобалізації.....	166
<i>Удовицька Т. А., Пилаєва Т. В.</i> Вплив батьків на абітурієнтське середовище	171
<i>Хвалюк І. І.</i> Ефективні форми профорієнтаційної роботи з учнями початкової школи	175
<i>Khilkovska A.</i> Responding to language learning needs of perspective university students	176
<i>Чепак В. В., Сидоров М. В.-С.</i> Факультет у соціальних мережах: ми шукаємо, нас знаходять... ..	179
<i>Чибисова Н. Г.</i> О формах адаптации абитуриентов к условиям обучения в вузе.....	183
<i>Чурсіна Л. В.</i> Готовність абітурієнта до навчання у вищому навчальному закладі та його подальша адаптація	186
<i>Шилкунова З. И.</i> Тенденции развития начального образования в Украине: локальные реакции на глобальный вызов	189
<i>Яременко О. Л.</i> Задачи ценностно-институционального структурирования абитуриентской среды в условиях глокализации и фундаментальных технологических сдвигов	193
ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ	197

**Інтелектуальний потенціал суспільства
в умовах перманентних соціальних змін:
шляхи збереження і розвитку
(ДР № 0117U005126)**

**МАТЕРІАЛИ
XIX МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

**АБИТУРІЄНТСЬКЕ СЕРЕДОВИЩЕ
ПЕРІОДУ ГЛОКАЛІЗАЦІЇ:
ШЛЯХИ ФОРМУВАННЯ ТА ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ**

Підписано до друку 11.02.2021. Формат 60×84/8.

Папір офсетний. Гарнітура «Таймс».

Ум. друк. арк. 24,18. Обл.-вид. арк. 21,02.

Тираж 300 пр. Зам. №

Видавництво

Народної української академії

Свідоцтво № 1153 від 16.12.2002.

Надруковано у видавництві

Народної української академії

Україна, 61000, Харків, МСП, вул. Лермонтовська, 27.